Red:ctiunea, Administrat'unea şi Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22·
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţulŭ inserţiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LII.

„Gazeta“ ese în fiecare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Unŭ esemplarŭ 5 cr, v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 169. Braşovŭ, Sâmbătă 29 Iulie (10 Augustŭ) 1889.

Braşovŭ, 28 Iulie.

Mare periculŭ amenință pe Francesĭ, dér nu din partea lui Boulanger, nicĭ din partea Germaniei şi Italiei orĭ a altui statŭ, ci din partea — Kulturegyletului.

De sigurŭ, că cetitorii „Gazetei“ se vorŭ minuna de acéstă scire sensaţională, ce li-o aducemŭ. Dér vorba e, că Kulturegyletulŭ nu glumesce, când îlŭ apucă căldurile.

Matadorii acestei reuniunĭ se ocupă acum în foile lorŭ de scopurile cete „marĭ“ ale Kulturegyletului şi de mijlócele ce le mai trebue pentru ajungerea acestorŭ scopurĭ. Şi chibzuindŭ şi calculând astfelŭ, ei au ajunsŭ la unŭ resultatŭ, care dreptŭ spunênd, a făcutŭ asupra nóstră impresiunea, că amenință pacea europénă.

Insuşĭ organulŭ d-lui Tisza, faimosulŭ „Nemzet“, scriindŭ unŭ articulŭ căldurosŭ în favórea Kulturegyletului din Ardealŭ, ajunge la următorulŭ „cutrierătorŭ“ resultatŭ:

„Nu-i ertatŭ sĕ ascundemŭ înaintea nóstră, că scopurile ce ni le-amŭ pusŭ nu vorŭ puté sĕ aibă în adevĕrŭ succese marĭ — carĭ nu numai în părţile de dincolo de Muntele Craiului arŭ fi decisive pentru viéţa rassei maghiare, dér chiar şi asupra statului maghiarŭ arŭ influința în modŭ binefăcĕtorŭ —decâtŭ atuncĭ, când amŭ avé celŭ puţinŭ încă de patru mii de orĭ atâta capitalŭ decâtŭ dispune adĭ reuniunea. Acéstă împrejurare nu o putemŭ destulŭ de tare accentua şi sĕ atragemŭ atenţiunea societăţii nóstre.“

Reptilele kulturegyletiste ne „asigură“, că Kulturegyletulŭ ardelénŭ ar avé deja unŭ fondŭ de o jumĕtate milionŭ,

Nu putemŭ lua nicĭ o garanţă pentru adevĕrulŭ acestei afirmărĭ, dér admitemŭ că „Nemzet“ a avutŭ în vedere acéstă cifră, când a ḑisŭ că Kulturegyletulŭ îşĭ póte ajunge ţinta pe deplinŭ numai cu o avere de patru mii de orĭ aşa de mare, care ar face nicĭ mai multŭ nicĭ mai puţinŭ decâtŭ două miliarde, adecă tocmai cam câtŭ e datorŭ statulŭ ungurescŭ pe o sută de anĭ înainte.

„Nemzet“ însĕ cere acéstă „mică“ sumuliţă în timpŭ de ḑece anĭ, pentru ca sĕ scape rassa maghiară de valachisare şi sĕ o şi reconstruiască în Ardélŭ.

Va înţelege orĭ-cine, că e cu neputinţă sĕ adune Kulturegyletulŭ două miliarde dela societatea ungurésca, când a îngrijitŭ d-lŭ Tisza ca nicĭ pĕrulŭ din capŭ sĕ nu mai fiă alŭ ei, şi încă sĕ le adune în timpŭ de ḑece anĭ! Decĭ „Nemzet“ de sigurŭ că numai se preface, când îşĭ dă aerulŭ a apela la societatea ungurésca.

Se găsise unŭ singurŭ omŭ între kulturegyletiştĭ, vestitulŭ Farkas, celŭ cu lotéria dela Timişóra, care aflase cheia cum sĕ se facă miliardele, şi şi începuse a pune temelia cu 5000 fl. pentru realisarea „marelorŭ“ scopurĭ kulturegyletiste. Dér pré curênd i-s'a deochiatŭ planulŭ.

„Nemzet“ însĕ trebue că scie ce scie, nu de geaba este organulŭ d-lui Tisza, care astăḑĭ pórtă globurile dualiste în spinare, şi împreună cu puterniculŭ Bismark „ţine“ în mână sorţii păcii şi ai rĕsboiului.

E vorba de două miliarde, de care rassa maghiară are lipsă urgentă pentru reconstruirea sa. De unde sĕ le ia kulturegyletiştii? Bismarck trebue că i-a şoptitŭ lui Tisza la ureche, că miliardele numai din Francia se potŭ aduce. Atitudinea duşmănósă a d-lui Tisza faţă cu Francezii în cestiunea esposiţiei, în legătură cu socotéla kulturegyletistă a lui „Nemzet“ e de natură a deştepta fórte marĭ bănuelĭ. De aceea ḑiceamŭ, că mare periculŭ amenință pe Francia.

Dér gluma la o parte, Kulturegyletulŭ urmăresce scopurĭ nerealisabile. Dovadă este şi articululŭ amintitŭ alŭ lui „Nemzet“. Se repetă mereu fabula despre brósca, care a vrutŭ sĕ se umfle câtŭ boulŭ, dér a plesnitŭ.

DIN AFARĂ.

Visita împĕratului Vilhelm în Anglia.

„Times“ vorbesce despre revista flotei engleze şi ḑice, că ea va forma de sigurŭ o parte din datele, pe temeiulŭ cărora se va face o îngrijită şi acurată apreţiare a puterilorŭ combatante, de carĭ atêrnă destinele lumei. Nu numai împĕratulŭ, ḑice fóia engleză, va esamina acéstă apreţiare în lumina priveliştei dela Spithead (unde s'a ţinutŭ revista), ci în fiăcare capitală europénă, nu numai dovedei despre pregătirea de rĕsboiu a Angliei i-se va da cuvenita ponderositate, ci şi impresiunei, ce a făcut'o acéstă dovadă asupra guvernului germanŭ. Orĭ-ce calculare politică cuprinde acésta ca factorŭ, ce contribue la menţinerea păcii lumei. Numirea Reginei ca şefŭ alŭ unui regimentŭ prusianŭ este unŭ incidentŭ, care arată strînsa amiciţiă dintre Anglia şi Germania.

Visita împĕratului rusŭ amânată.

Impĕratulŭ germanŭ, după întórcerea sa în Germania şi după ce va visita representaţia festivă dela Bayreutŭ, va face călĕtoria sa, de multe-orĭ amânată, în provinciile renane, şi anume la 23 Augustŭ va sosi în Metz, precum se comunică din acestŭ oraşŭ. Tocmai pentru timpulŭ acesta se pusese în perspectivă visita Ţarului la Berlinŭ, dér scirea oficială din Metz despre sosirea împĕratului Wilhelm acolo confirmă scirea dată de „Neue Freie Presse“, că visita împĕratului rusŭ érăşĭ se va amâna.

Societatea St. Sava din Belgradŭ.

„Corr. de l'Est“ raportéză asupra organisării „*Societăţiĭ St. Sava din Belgradŭ*“, care pare a fi chemată sĕ jóce într'o ḑi unŭ rolŭ p o l i t i c ŭ însemnatŭ. Societatea, care numĕră deja peste 5000 de membri, s'a formatŭ încă sub guvernulŭ progresistŭ alŭ lui Garaşanin, dér abia acum are sĕ încépă o viă activitate. Programulŭ oficialŭ alŭ societăţii conţine ca punctŭ principalŭ *promovarea desvoltării individualităţii naţionale a poporaţiunilorŭ sêrbescĭ din Austro-Ungaria, Bosnia* şi *Erţegovina*, din *Bulgaria* şi din *Turcia*, mai alesŭ din *Macedonia*. In Belgradŭ se crede, că silinţele acestei reuniunĭ, în fruntea căreia se află profesorulŭ de universitate Dr. Nicolajevicĭ, vorŭ fi îndreptate în prima liniă pentru combaterea propagandei bulgare în Macedonia. Sêrbii din Austro-Ungaria, Bosnia şi Erţegovina arŭ veni decĭ în a doua liniă.

O proclamaţiă a lui Boulanger.

Boulanger a adresatŭ cătră poporulŭ francesŭ o lungă proclamaţiă, în care rĕspunde la tóte punctele de acusaţiă, ce se ridică contra lui. Boulanger invită pe poporŭ a'i fi numai elŭ singurŭ judecătorŭ. Tóte acusările ridicate contra sa le declară Boulanger, într'unŭ limbagiu fórte viu, ca infame calumnii.

Alegerile pentru consiliele germano-francese.

Ministrulŭ de interne francezŭ a comunicatŭ în consiliulŭ de ministri resultatulŭ totalŭ alŭ alegerilorŭ pentru reînnoirea consilielorŭ generale. Intre 1438 de consilierĭ generalĭ se află 949 republicanĭ şi 489 conservatorĭ. Republicanii se împartŭ în 689 moderaţĭ şi 258 radicalĭ. Conservatorii au câştigatŭ 29 locurĭ, ce le-au perdutŭ republicanii. Intre conservatori suntŭ socotiţĭ şi cei 19 boulangiştĭ.

Turburările din Creta.

Din Atena se telegrafiéză, că numeróse familii sosescŭ acolo în fiă-care ḑi din Creta. Două vapóre grecescĭ au adusŭ la 5 Augustŭ vr'o 1000 de fugarĭ. In Atena şi în Syra s'au formatŭ comitete pentru ajutorarea lorŭ. Guvernulŭ grecescŭ a datŭ 100,000 francĭ comitetului din Atena pentru ajutorarea fugarilorŭ, carĭ suntŭ provisoricĭ încvartiraţĭ în şcóle.

Noulŭ rege alŭ Abisiniei.

In urma morţii regelui Ionŭ alŭ Abisiniei, într'o luptă ce a avut'o cu insurgenţii, regele Menelik din Şoa s'a pusŭ pe lucru, ca sĕ supună sieşĭ Abisinia.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Cultulŭ şi miturile lui Apollo la Elenĭ.

(Urmare.)

Fiindcă cronologia naturală se baséză pe observaţiunea cursului anualŭ alŭ sórelui şi pe împărţirea anunţată prin schimbarea anutimpurilorŭ şi a fa-selorŭ lunei, ḑeulŭ sórelui fŭ consideratŭ şi ca dirigiatorulŭ timpului, şi conformŭ acestui faptŭ, i-se atribuiau tóte fenomenele. Acestea suntŭ: 1. Anulŭ, adecă, după Aratos, spaţiulŭ de timpŭ, pe care îlŭ întrebuinţéză sórele, pentru a termina drumulŭ sĕu celŭ mare, din care causă chiar la Homer a fostŭ numitŭ *λυκάβας* (drumulŭ luminei). 2. Anutimpulŭ, care din timpurile cele mai vechĭ se deosebia aci în două, adecă *χεῖμα* (iérna) şi *θέρος* (véra), aci în patru: *χεῖμα* (iérna), *ἔαρ* (primăvéra), *θέρος* (véra) şi *ὀπώρα* (tómna). 3. Părţile lunei séu sĕptĕmânile de câte 7—10 ḑile. 4. Ennaiteridele séu anii cei marĭ, adecă ciclele de 99 lunĭ séu 8 anĭ, după alŭ cărorŭ cursŭ luna şi sórele păşiau érăşĭ în acelaşĭ raportŭ. Intrebuinţarea acestora, după cum spunŭ miturile, este dela Cadmos.

Adoraţiunea ḑeului anului şi alŭ lunilorŭ se vede în usulŭ Daphnoforiilorŭ tebanice, nisce sĕrbătorĭ ale lui *Apollo Ismeniculŭ*, pe carĭ le descrie Proclos. Cu ocasiunea acestei sĕrbătorĭ din Teba încoronau unŭ lemnŭ de maslinŭ cu ramurĭ de laurŭ şi cu florĭ pestriţe. In vêrfulŭ acestui lemnŭ era înţepenitŭ unŭ globŭ de metalŭ, de care atêrna unulŭ mai micŭ. Globulŭ celŭ mai micŭ se punea însĕ la mijloculŭ lemnului şi o stemată (cunună) purpuriă le ţinea legate. Capĕtulŭ de josŭ alŭ lemnului îlŭ înfăşurau cu unŭ *κρικοτόν*, adecă unŭ discŭ constătătorŭ din inele, ce representa diferitele fase ale lunei. Globulŭ de de-asupra representa sórele, care se referia la *Apollo*, celŭ de desubtŭ representa luna. Globurile cele micĭ adause designau constelaţiunile şi astrele, ér stemata pe *ἐνεαύσιος δρόμος*.

Amŭ ḑisŭ în rêndulŭ alŭ doilea, că dela cursulŭ sórelui atêrnă anutimpurile. Sĕ vedemŭ decĭ raporturile, ce le are *Apollo* în deosebĭ ca ḑeu alŭ celorŭ 3 anutimpurĭ: primăverei, verei şi tómnei. După vederea celorŭ vechĭ puterea, sórelui iérna se arăta paralisată, séu cu totulŭ dispărută, de aceea şi ḑiceau ei, că iérna sórele petrece la Etiopenĭ. Prin urmare îşĭ închipuiau pe *Apollo* numai în cele 3 anutimpurĭ activŭ şi'lŭ celebrau numai în aceste anutimpurĭ. In adevĕrŭ, tóte sĕrbătorile cunoscute ale lui *Apollo* cadŭ numai în cele 8—9 lunĭ calde. Plutarch spune despre Delphienĭ, că ei în cele 3 lunĭ de iérnă adoréză pe *Dionisos*, în celalaltŭ timpŭ însĕ pe *Apollo.*

Fiindcă anutimpulŭ celŭ caldŭ se împarte în primăvéră, véră şi tómnă şi fiind-că în fiăcare din aceste periode sórele produce efecte fórte diferite, bune séu rele, noi trebue sĕ deosebimŭ sĕrbătorile lui *Apollo* în sĕrbătorĭ de primăvéră, véră şi tómnă.

Apollo ca ḑeu alŭ primăverei.

Primăvéra arĕta şi pentru Grecĭ timpulŭ frumosŭ şi seninŭ în oposiţiă cu iérna cea aspră şi posomorîtă. Redeşteptarea primăverei a fostŭ conceputŭ miticŭ, ca o întórcere a lui *Apollo*, care petreců în depărtare, ca renascerea aceluia şi ca victoria sa asupra puterii demonice a iernei. Era usulŭ, ca totdéuna primăvéra, când ḑeulŭ se întorcea, sĕ fiă întêmpinatŭ cu cântecele numite *ὕπνοι κλητικοί*, prin carĭ îlŭ învitau, ér tómna, când se depărta, îlŭ petreceau cu *ὕπνοι ἀποπεμτικοί.* Omenii vorbiau despre *ἀποδημίαι* şi *ἐπιδημίαι*-le lui *Apollo.* Acésta e a 7-a ḑi a lunei Bissios, care e ḑiua înfiinţării oracolului şi a renascerii ḑeului. Acéstă sĕrbătóre purta probabilŭ numele de Theophania, cu ocasiunea căreia se cânta unŭ peanŭ alŭ poetului Alceu, despre care ne dă o notiţă retorulŭ Hunerios. După Alceu Joe voesce a trimite pe tînĕrulŭ ḑeu, născutŭ pe unŭ carŭ de lebede, la Delphi, unde trebuia sĕ anunţe prin oraculŭ sĕu dreptatea şi legea. Acesta însĕ mergea la Hiperboreenĭ, la carĭ se opria unŭ anŭ întregŭ şi de unde era chematŭ de Delphienĭ prin peane şi corurĭ melodióse. Atuncĭ elŭ se întórse la Delphi pe unŭ carŭ trasŭ de lebede şi anume în anutimpulŭ caldŭ, din care causă era salutatŭ cu unŭ cântecŭ de primăvéră,

Deja mai multe triburĭ i-s'au supusŭ. Intréga Abisiniă, afară de provincia Tigre, a fostŭ ocupată de trupele lui Menelik, care se va încorona în Septemvre. Menelik are intenţiunea sĕ ocupe provincia Tigre în Octomvre.

Nota Greciei

asupra situaţiunei în insula Creta.

„Corresp. polit.“ află, că în 6 Augustŭ ambasadorulŭ Greciei în Viena a comunicatŭ ministrului nostru de esterne nota guvernului grecescŭ în afacerea Cretei. Aceeaşĭ fóiă publică următórea analisă a notei grecescĭ:

In întroducerea notei se constată, că mişcarea în insula Creta avuse mai ântâiu numai unŭ caracter curatŭ localŭ şi se basa mai cu sémă pe nisce certe în sînulŭ poporaţiunei creştine. In urma acésta guvernulŭ grecescŭ n'a avutŭ nicĭ o causă de a se ocupa mai de aprópe cu apariţiunile de pe insulă, s'a silitŭ numai a împiedeca, ca nu cumva sĕ iasă din văgaşulŭ lorŭ localŭ. De aceea guvernulŭ elinŭ a lucratŭ în contra curentelorŭ celorŭ simpatice pentru Cretenĭ şi a împedecatŭ sprijinirea elementelorŭ neliniştite din Creta prin trimiterea de hrană şi muniţiunĭ din Grecia. Ba mai multŭ, organele guvernului din Atena au stăruitŭ în modŭ împăciuitorŭ şi mijlocitorŭ pe insula Creta, la cererea espresă şi repeţită a comisarului superiorŭ turcescŭ. Dér mĕsurile luate din partea Turciei pentru liniştirea poporaţiunei cretene s'a doveditŭ ca neapte şi au schimbatŭ situaţiunea aşa, că partidele creştine, carĭ se combăteau mai înainte între olaltă, stau acuma unite faţă 'n faţă cu Mahomedanii. Guvernulŭ grecescŭ nu face nicĭ o obiecţiune Pórtei, pentru că a trimisŭ întărirĭ de trupe pe insulă, ceea ce recunósce că a fostŭ legalŭ. *Autorităţile turcescĭ* au întrebuinţatŭ însĕ şi intervalulŭ câştigatŭ prin tratărĭ şi liniştirea relativă ce s'a produsŭ pe timpulŭ duratei lorŭ, *spre a provedé cu arme întréga poporaţiune mahomedană din oraşe.* Deórece conform esperienţei tóte turburările sângeróse pe insula Creta s'au petrecutŭ în oraşe, guvernulŭ grecescŭ se vede necesitatŭ, a atrage atenţiunea puterilorŭ europene asupra acestei stărĭ de lucrurĭ, căcĭ, în casŭ când s'ar întêmpla vĕrsare de sânge pe insulă, *elŭ, ca guvernŭ parlamentarŭ ce este, póte n'ar fi în stare a resista unei mişcărĭ poporale în favórea creştinilorŭ cretenĭ.* Cuvernulŭ grecescŭ doresce dimpotrivă, ca prin apelarea lui la puterĭ sĕ delătureze acele împrejurărĭ, carĭ ar puté sĕ facă *neapĕrată o intervenţiune a Greciei.*

SCIRILE ĐILEI.

Archiducele Albrecht, la reîntórcerea sa spre Viena, a fostŭ întêmpinatŭ la Aradŭ între alţii şi de Présânţitulŭ Episcopŭ Ioanŭ *Meţianŭ.*

***

Numirĭ în capitululŭ archid. de Alba-Iulia şi Făgăraşŭ. Can. cantorŭ *Ioanŭ M. Moldovanŭ* e numitŭ *canonicŭ lectorŭ*, can. custode *Dr. Ioanŭ Raţŭ* e numitŭ *canonicŭ cantorŭ*, can. şcolarŭ *Alex. Micu* e numitŭ *canonicŭ custode*, can. cancelarŭ *Simonŭ Popŭ Mateiu* e numitŭ *canonicŭ şcolarŭ*, preotulŭ şi protop. *Gavrilŭ Popŭ* din Cluşiu e numitŭ *canonicŭ cancelarŭ.*

***

Comandantulŭ Boemiei, Fzm. *Philippovicĭ*, a muritŭ în urma unui atacŭ de apoplexie.

***

Esamenŭ de licenţă. După cum i-se scrie din Anvers (Antwerpen) „Telegrafului Românŭ“, tînĕrulŭ *Nicolau Dima*, fiiulŭ d-lui profesorŭ dela gimnasiulŭ nostru din Braşovŭ, Panteleimonŭ Dima, a depusŭ cu mare distincţiune, „grande distinction“, esamenulŭ de licenţă la academia comercială de acolo.

Felicitămŭ pe tînĕrulŭ licenţiatŭ!

***

Schimbare de garnisónă. Din Făgăraşŭ se scrie ca lucru hotărîtŭ, că, după plecarea batalionului 28 de vênătorĭ, va merge în garnisónă acolo batalionulŭ 1-iu din regimentulŭ de infanteriă.

***

Bistriţa-Năsĕudŭ. Deunădile se lăudau foile unguréscĭ din Cluşiu, că Bistriţa devine totŭ mai „unguréscă“. Acum vine rêndulŭ Năsĕudului sĕ devină totŭ mai „unguresŭ“, căcĭ, după cum ne spune reptila, „mâna de Maghiarĭ de acolo se silesce în timpulŭ din urmă multŭ pentru menţinerea limbei maghiare şi a convieţuirei; biblioteca casinei unguresci, întemeiate abia de doi anĭ, cuprinde de două lunĭ o colecţiune de peste o sută volume şi sala de cetitŭ e bine visitată. Nu de multŭ a fostŭ o societate teatrală maghiară, care a datŭ representaţiunĭ şi a fostŭ bine cercetată de Maghiarĭ, ba şi dintre Românĭ mulţĭ au cercetatŭ representaţiunile maghiare“. Acum rĕmâne, ca la anulŭ sĕ ne spună reptila, că Românii năsĕudenĭ şĭ-au uitatŭ limba remânéscă şi că nu mai jócă decâtŭ ciardaşŭ. Étă ce face amesteculŭ Românilorŭ, unde nu le este loculŭ!

***

Focŭ. In Sebeşŭ au suferitŭ 10 economĭ din causa focului o pagubă de 1380 fl. Unŭ individŭ bănuitŭ de a fi pusŭ focŭ, a fostŭ arestatŭ.

***

A păţit'o Kulturegyletulŭ. Se scie, că „onorabilulŭ“ înfocatŭ sprijinitorŭ alŭ Kulturegyletului, şarlatanulŭ Farkas, a dăruitŭ acestei reuniunĭ de maghiarisare 5000 fl. din banii câştigaţĭ la loteriă prin înşelătoriă. Judele de instrucţiă Vasary a dispusŭ secvestrarea sumei amintite. Kulturegyletulŭ a apelatŭ prin advocatulŭ Deáky în contra secvestrării sub cuvêntŭ, că numai tribunalulŭ póte ordona secvestrarea. — Va sĕ dică, Kulturegyletulŭ, care pretinde a propaga „cultura“ şi „morala“, protestéză în contra secvestrării unorŭ banĭ câştigaţĭ prin înşelătoriă şi dăruiţĭ lui!

***

Artiştĭ românĭ decoraţĭ. Afară de artiştii românĭ *Mircea şi Grigorescu*, carĭ au fostŭ decoraţĭ la esposiţia din Parisŭ pentru opurele lorŭ de pictură, a mai fostŭ decoratŭ şi tînĕrulŭ pictorŭ Constantinŭ *Pascalŭ*, ale cărui opere au fostŭ multŭ apreţiate.

***

Trenŭ acceleratŭ pentru Braşovŭ. Camera de comerciu şi industriă din Braşovŭ, avêndŭ în vedere întroducerea tarifului după zone şi marea circulaţiune, ce s'a ivitŭ în urma acésta şi care se speră, că va fi durabilă, a cerutŭ dela ministrulŭ Baross, ca sĕ întroducă érăşĭ trenulŭ acceleratŭ, începêndŭ dela Braşovŭ, şi încă astfelŭ, ca sĕ fiă în legătură cu trenulŭ mixtŭ din România.

Colegialitate. In nr. 162 din sĕptĕmâna trecută „Tribuna“ din Sibiiu ne impută, că amŭ reprodusŭ unii articulĭ ai fóiei germane „Kreuzzeitung“, folosindu-ne de traducerea ei (a „Tribunei“), fără sĕ o spunemŭ şi pe temeiulŭ acesta cutéză a trage la îndoiélă sêmţulŭ nostru de colegialitate. O procedere fórte necolegială dela nisce pretinşĭ colegĭ colegialĭ!

Ce ar fi de pildă décă „Kreuzzeitung“, de câte orĭ ia din „Neue freie Presse“ traducerĭ de articulĭ unguresci, ar dice: „Egyetértés“, „Pesti Naplo“, orĭ „Nemzet“ scrie după traducerea lui „Neue freie Presse„? Noi credemŭ că în casulŭ acesta colegii dela „N. fr. Presse“ s'arŭ supĕra, căcĭ arŭ puté presupune, că colegii din Berlinŭ n'au destulă încredere în traducerea lorŭ şi de aceea arată isvorulŭ ei!

Unde s'a mai pomenitŭ o asemenea procedură în ce privesce împrumutarea articulilorŭ politicĭ de di din mâna a doua şi a treia? Orĭ nu cumva cei dela „Tribuna“ au câştigatŭ monopolulŭ pentru traducerea articulilorŭ din „Kreuzzeitung“?

Absurditatea pretenţiunei însĕ devine şi mai mare, când însăşĭ „Tribuna“ mărturisesce, că noi amŭ reprodusŭ nu articulii ei, ci articulii fóiei „Kreuzzeitung“ şi nu în traducere verbală, ci în traducere *prescurtată*, şi când îşĭ permite chiar a voi sĕ ne prescrie cum sĕ prescurtămŭ, ce sĕ luămŭ şi ce nu din „Kreuzzeitung“.

Acésta trece orĭ-ce margine a colegialităţii!

Dér étă ce dicŭ colegialii colegĭ dela „Tribuna“: „Ne folosimŭ şi noi câte odată de munca lorŭ (adecă a celorŭ dela „Gazetă“) dér *o spunemŭ când ne folosimŭ.*“

A face unui colegŭ o observare justă şi amicabilă póte fi colegialŭ, dér a-i face o imputare nejustă şi a voi sĕ-o întemeiezĭ pe o *minciună* nu póte fi nicĭodată colegialŭ.

Déca colegialii colegĭ dela „Tribună“ au o memoriă atâtŭ de slabă, atuncĭ le vomŭ veni în ajutorŭ, citândŭ din numerii cei mai noi ai diarului lorŭ, în carĭ ei s'au folositŭ de munca nóstră, *fără a-o spune* numai Nr. 88 alŭ „Tribunei“ din 1889 (în care au împrumutatŭ dela noi unŭ articulŭ de sine stătătorŭ, nu traducere) şi Nr. 117 alŭ „Tribunei“ din 1889. Mai amintimŭ aicĭ în generalŭ multele traducerĭ, ce le-a reprodusŭ după noi „Tribuna“, precum discursurĭ, acte oficiale ş. a. apoi rubrica „Diverselorŭ“, din care permanentŭ a împrumutatŭ dela noi, ba şi din rubrica „Şcirilorŭ dilei“ a împrumutatŭ dela noi şcirĭ cu observările nóstre cu totŭ, *fără a-o spune.*

„Tribuna“ s'a folositŭ totŭ mereu de munca nóstră, mai alesŭ de vr'unŭ anŭ încóce *fără a-o spune*, şi colegialităţii nóstre nu i-a trecutŭ nicĭ măcarŭ prin gândŭ de a-i face vr'o imputare pentru acésta!

Aşa înţelegemŭ *noi* colegialitatea. Cum o înţelegŭ colegialii colegĭ dela *„Tribuna“* au dovedit'o pănă acuma cu prisosŭ şi faţă cu noi şi faţă cu alţii şi o dovedescŭ din nou şi cu ocasiunea acésta.

Atitudinea Slovacilorŭ.

Fóia naţională slovacă „Narodnie Noviny“ din Turoţŭ-St.-Mărtinŭ scrie în fruntea sa unŭ articolŭ, care se referesce la participarea Slovacilorŭ din Ungaria de susŭ la viéţa politică. Precum se scrie, Slovacii din Ungaria de susŭ se află în pasivitate. „Narodnie Noviny“ declară acum în privinţa acésta următórele:

„Când programulŭ nostru naţionalŭ a devenitŭ în anii 1860 imposibilŭ prin aceea, că activitatea nóstră la alegerile dietale a rĕmasŭ fără succesŭ şi conducĕtorilorŭ noştri li-a părutŭ chiar păgubitóre, atuncĭ amŭ încetatŭ a mai face politică activă; acéstă retragere politică nu însémnă, ce-e dreptŭ, abdicare, dér îşĭ are şi urmările ei stricăcióse. Şi nicĭ nu va mai dura multŭ timpŭ. Ne-amŭ ocupatŭ, nu-i vorbă, cu afacerĭ culturale, sociale şi economice, şi a fostŭ acésta o bună lucrare pregătitóre. Dér se apropiă momentulŭ, în care Slovacii vorŭ întra érăşĭ în viéţa politică activă. In ce modŭ, prin ce faptă şi pe ce basă, asta se va arăta în curêndŭ. Şi sĕmĕnătura nóstră se cóce. Trebue sĕ rupemŭ tăcerea şi sĕ facemŭ unŭ pasŭ înainte. Noua activitate pe tĕrêmulŭ politicŭ însĕ nu va întrerupe continuitatea lucrării slovene a strămoşilorŭ nostri; stégulŭ slovenŭ îlŭ vorŭ apuca numai mânĭ próspete şi puternice. Scriitorulŭ se re-

---

atâtŭ de ómenĭ, câtŭ şi de cântăreţii înaripaţĭ: ca privighetorĭ, rundunele, cicade şi altele. Asemenea îlŭ cânta şi Calimach în imnulŭ sĕu apollinicŭ „Intórcerea deului“, când veselia a sositŭ pe pămêntŭ.

O altă variantă a legendei despre călĕtoria deului este aceea, care spune, că petrecerea lui în regiunea depărtată este involuntară.

In acestŭ timpŭ *Apollo* îşĭ espiéză triumfulŭ, ce l'a câştigatŭ asupra monstrului Pithon.

Libertatea lui în acestŭ timpŭ e împedecată; elŭ ascultă, în locŭ de a comanda, şi nu va reapăré în gloria sa divină, decâtŭ după unŭ timpŭ determinatŭ. Avemŭ decĭ şi aci totŭ o espresiune mitică, ceea-ce nu va sĕ dică alta, decâtŭ, că: în ce modŭ astrulŭ puternicŭ, care în căldura din timpulŭ anului a învinsŭ pe inimicii sĕi şi fácea sĕ strălucéscă maiestatea sa la privirile ómenilorŭ, mai târdiu elŭ devine sclavŭ; cum, înlănţuitŭ în legăturile iernei, elŭ pierde forţa sa, strălucirea sa, pălesce şi adesea dispare. In acestŭ timpŭ ómenii îşĭ închipuiau, că elŭ este esilatŭ după cum se pare în Nordulŭ Greciei, de unde vinŭ ninsorile şi brumele. Regiunea, unde petrecea peste iérnă, era cea hiperboreană, aceea, care se întinde dincolo de Boreas, deulŭ ernei şi alŭ uraganelorŭ, a cărorŭ locuinţă se află pe piscurile munţilorŭ Riphei, o regiune fabulósă, pe care cei vechĭ înzadarŭ se încercau ca s'o fixeze undeva în vecinĕtatea Scitiei séu pe ţĕrmurulŭ Danubiului. Sofocle vorbesce chiar despre o grădină străvechiă, ce o avea *Apollo* aicĭ *(Φοίβου παλαιός κῆπος).*

Diferiţĭ scriitorĭ laudă seninătatea ceriului, clima cea dulce, fertilitatea pămêntului şi fericirea locuitorilorŭ acestei ţĕrĭ, consideraţĭ ca preoţii şi servitorii lui Joe. De aci se întorcea elŭ cu reînvierea primăverei la Delphi şi la Delos, adusŭ de lebede şi de Grifonii, carĭ disputau Arimaspilorŭ aurulŭ. La Delphi sĕrbătórea se numia *Θεοφάνια* şi decurgea cu ospeţe vesele.

Cu acéstă representaţiune despre întórcerea lui *Apollo* primăvéra, este aprópe înrudită ideea nascerii sale la acestŭ anutimpŭ. Ómenii 'şĭ închipuiau pe deulŭ verei născutŭ la începutulŭ primăverei, pentru-că puterea sa însufleţitóre se reînoiesce în fiă-care primăvéră. După tradiţia delphică, *Apollo* se născŭ la 7 Bissios, care cădea la finea lui Martie şi începutulŭ lui Aprilie, numită şi *'Ελαφηβόλιον* adecă la diua Theophaniilorŭ. Din raportulŭ sĕrbătórei nascerii cu Epiphania (întórcerea deului) lasă sĕ se înţelégă, că nascerea sa ca prima sa aparenţă şi întórcerea sa, în fiă-care anŭ din ţéra mitică a bucuriei, e ca o repeţire a primei epifanii.

Când se vorbesce cu privire la sĕrbătorile dela Delos aci despre o nascere a deului la 7-a Targelie, aci despre o sĕrbătóre epiphanică la începutulŭ primăverei, acéstă contradicere aparentă se lămuresce din acceptaţiunea, că în timpurile mai vechĭ şi la Delos diua nascerii cădea totodată cu întórcerea sa, primăvéra.

Mitulŭ despre nascerea lui *Apollo* la Delos din imnulŭ homericŭ şi din Calimach l'amŭ arĕtatŭ deja mai înainte, aci ne mai rĕmâne a mai adauge numai atâta, că o sĕrbătóre fórte vechiă, totŭ a nascerii lui o aflămŭ la Ortigia şi la Ephesŭ, identică cu cea dela Delos, apoi la Tegyra, Amphigenia şi Zoster în Atica.

E de observatŭ, că cu sosirea primăverei nu se reînoiesce numai pămêntulŭ, ci şi marea se reînsufleţesce, căcĭ corăbiile, carĭ pănă atuncĭ zăceau pe pămêntulŭ uscatŭ, atuncĭ érăşĭ începŭ a pluti pe mare. Acéstă împregiurare făcŭ ca *Apollo* sĕ fiă adoratŭ şi de marinarĭ, pescarĭ şi coloniştĭ, carĭ cu ardóre aşteptau primăvéra, spre a puté începe călĕtoriile lorŭ, căcĭ primăvéra încetéză furtunile aspre şi marea devine navigabilă. Cea mai întrebuinţată numire în cultulŭ deului ca atare este *Δελφίνιος*. Numele „Delphinios“ se esplică fórte bine din însemnarea, pe care o avea delfinulŭ pentru navigaţiune.

Preller a adunatŭ numele a numĕróse localităţĭ, unde se afla cultulŭ lui *Apollo*. Naturalŭ, acestea se aflau pe ţĕrmurii mării fără esceptiune şi aşa se esplică epitetele *"Ακτιος*, *'Επάκτιος* şi *'Ακταῖος*, carĭ se dau de către perscarĭ şi marinarĭ lui *Apollo Delphinios.* In fine, fiind-că de obiceiu primăvéra se facŭ călĕtoriile pe mare, aci aparţinŭ şi epitetele lui *Apollo*, ca deu alŭ emigrării şi alŭ colonisării: *'Επιβατηριος*, *'Εμβάσιος* şi *'Εκβάσιος.*

(Va urma).

trage aci şi vine la ivélă bărbatulŭ lucrului şi alŭ prosei, bărbatulŭ luptei şi alŭ realismului, care esecută vechiulŭ şi curatulŭ programŭ slovénŭ. In acésta Dumnedeu sĕ ne ajute."

Prigonirea limbei române în comune.

De lângă Deşiu, luna lui Iulie 1889

Căldura cea mare din luna lui Cuptorŭ a înfierbêntatŭ creerii stăpânilorŭ situaţiunei, încâtŭ nu mai potŭ suferi elementulŭ românŭ nicĭ în administraţia comunală. Unŭ fermanŭ fişpănescŭ spune, cum s'a pronunţatŭ fisolgăbirĕulŭ cercului Deşiu, Vékony Ferencz, că nu este permisŭ nicĭ unui primarŭ comunalŭ a mai funcţiona fără cunoscinţa limbei statului.

Dreptŭ aceea subordinatulŭ şi-a şi datŭ verdictulŭ sĕu asupra 12 primarĭ comunalĭ, ca în terminŭ de douĕ lunĭ sĕ-şĭ însuşéscă limba maghiară, la din contră vorŭ fi destituiţĭ.

In urma acestui atacŭ ilegalŭ şi tendenţiosŭ, primarulŭ din comnna Şomcuta mică şi-a datŭ demisiunea, sciindŭ că nu va puté satisface poruncei despotice.

Acum stăpânulŭ cercului ese în comuna lipsită de primarŭ şi cu unŭ aerŭ îngâmfatŭ şi sumeţŭ se esprimă către representanţa comunală, cumcă voinţa nestrămutabilă a fişpanului este, ca la oficiulŭ de primarŭ comunalŭ sĕ nu se candideze decâtŭ individŭ, care vorbesce limba statului, *conditio sine qua non*; „éră stare materială nu s'a mai recere, ci póte fi şi proletarŭ, numai sĕ scie unguresce. Apoi mai adauge, totŭ cu acea aroganţă, cumcă representanţa nu mai are dreptŭ de a candida, căcĭ acela-lŭ privesce pe densulŭ, în urma unui articulŭ de lege din 1886, adecă autonomia comunală a devenitŭ tabula rasa după „*sic volo sic iubeo*".

Urméză procedura absolutistico-constituţională. Intrebândŭ stăpânulŭ décă este în comună vr'unŭ individŭ, care sĕ scie vorbi şi scrie unguresce şi neaflându-se nicĭ unŭ Românŭ numai decâtŭ şi-a pusŭ pe favoritulŭ sĕu ca candidatŭ şi totodată l'a şi aclamatŭ şi juratŭ ca primarŭ, adecă pe unŭ *Jidano-Maghiarŭ*, venitŭ de unŭ anŭ în comună ca arendatorŭ.

Acestea suntŭ faptele făimosului liberalismŭ maghiarŭ la códa vécului alŭ 19-lea. *Quousque tandem abutere patientia nostra?* Fabius.

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Din marginea Câmpiei, Iuliu 1889.

Onorabilă Redacţiune! Scopulŭ balului din Betlénŭ, comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, din punctŭ de vedere materialŭ a fostŭ ajunsŭ. Venitulŭ brutto a fostŭ peste 140 fl. v. a., precând spesele nu facŭ nicĭ jumĕtate din acéstă sumă. La balŭ a participatŭ publicŭ numĕrosŭ şi alesŭ. Chiar costumulŭ nostru naţionalŭ a fostŭ representatŭ prin câteva dómne şi d-şóre. Diletanţii românĭ din Betlénŭ s'au produsŭ fórte bine prin representarea piesei: „*Petra din casă.*" Audimŭ, că au fostŭ şi ei premiaţĭ într'unŭ modŭ ce'i încurajiază, ca pe viitorŭ sĕ facă şi mai multŭ.

In decursulŭ pausei, după 12 óre din nópte, publiculŭ celŭ frumosŭ coadunându-se la cină, a fostŭ salutatŭ prin o strălucită..... absenţă a d-lui preşedinte alŭ balului, care a mersŭ acasă la cină. S'a datŭ petrecereĭ unŭ timbru „românŭ" şi „s'a ridicatŭ moralulŭ" multŭ prin jucarea „clasicului jocŭ naţionalŭ"..... „*csárdás*"-ulŭ.

Gratulămŭ cârmaciului pentru acéstă ispravă „românéscă!

Unŭ Câmpénŭ.

Dare de sémă publică.

Deşiu, 7 Augustŭ 1889.

Pentru biserica, ce se va ridica în Deşiu, au incursŭ I. din locŭ, dela d-nii inteligenţĭ şi poporenĭ: Gabrielŭ Manu 30 fl. Ioanŭ Wele 20 fl. Ilisie Moldovanŭ 5 fl. Vasilie Bene 5 fl. Gavrilŭ Cupşa 10 fl. Ioanŭ Maşcaşanu 2 fl. Vasilie Câmpeanŭ 1 fl. Dr. Gavrilŭ Triponŭ 4 fl. Petru Anca 5 fl. Teodorŭ Colceriu 10 fl. Vasilie Petrişorŭ 5 fl. Laurenţiu Micheşŭ 2 fl. Teodorŭ Baieşŭ 5 fl. Maria Petrovanŭ 2 fl. Cilea Câmpeanŭ 1 fl. Onisie Popŭ 2 fl. George Giurcan 2 fl. Vasilie Balmoşŭ 5 fl. Teodorŭ Filipŭ 1 fl. Ioanŭ Cosma 2 fl. Nicolae Farcaşŭ 1 fl. 50 cr. Florianŭ Hatoşŭ 4 fl. Vasilie Hossu 5 fl. Dr. Teodorŭ Mihali 15 fl. Teodorŭ Bodea 5 fl. S. Corpodeanŭ 5 fl. Vasilie Popŭ 1 fl. Vasilie Ciatlauşŭ 2 fl. Iacobŭ Moldovanŭ 2 fl. 50 cr. Vasilie Ancea 1 fl. Teodorŭ Revnicŭ 5 fl. Teodorŭ Ciontŭ 2 fl. O muere 50 cr., — prin cassarulŭ Petru Mureşianŭ.

II. Din colecte esterne în urma apelului; dela dlŭ Vasilie Popŭ, canonicŭ în Gherla 2 fl. prin protop. I. Welle. — Prin d-lŭ Titu Budulŭ, vicariulŭ Marmaţiei, trimişĭ prin adresa din 9 Iulie 1889 n-rul 92 dela d-sa 2 fl. Biserica din S.-Şugatagŭ 1 fl. Grigorie Ivascu 1 fl. Biserica din Brebu 1 fl. Vasilie Doroşŭ 25 cr. Ioanŭ Ivascu sen., parochŭ în Cracescĭ 1 fl. Biserica din Cracescĭ 1 fl. Biserica din Dosescĭ 1 fl. Biserica din Vadu 1 fl. V. Iodu 1 fl. Biserica din Barbescĭ 1 fl. Petru Bîrlea, preotŭ în Barbescĭ 1 fl. Biserica din Giulescĭ(?). Petru Salca, preotŭ(?) Suma 14 fl. 25 cr.

Prin mijlocirea d-lui Dr. Aurel Mureşianu din Braşovŭ dela comitetulŭ parochialŭ alŭ bisericei române ort. res. dela S-tulŭ Nicolae din Braşovŭ, prin dd. Vasilie Voina, preşedinte substitut. şi Arseniu Vlaicu, notarŭ, cu nota din 19 Iulie Nr. 135 din 1889 au sositŭ la adresa d-lui Dr. Teodorŭ Mihali preşedintele comitetului de incassare 50 fl. Dela d. Dr. Ioanŭ Nechita advocatŭ în Zelau nĭ-au sositŭ în 6 Augustŭ a. c. 5 fl.

Pentru aceste oferte marinimóse, venite la timpŭ, aducemŭ recunoscinţa publică tuturorŭ oferenţilorŭ mai susŭ scrişĭ.*)

Dumnedeu sĕ le înlocuiéscă însutitŭ ceea ce au datŭ.

Representanţa bisericei rom. gr. cat.

Avisŭ.

P. T. domnĭ, carĭ voescŭ sĕ participe la adunarea generală a „Associaţiunei Transilvane, pentru literatura şi cultura poporului românŭ", care se va ţiné la 27 Augustŭ a. c. st. n. în Făgăraşŭ, suntŭ rugaţĭ a se insinua la subscrişii celŭ multŭ până în 23 Augustŭ a. c. st. n., spre a se puté lua disposiţiunile necesare în privinţa încuartirărei.

Spre încunjurarea eventualelorŭ neajunsurĭ se atrage atenţiunea tuturorŭ participanţilorŭ, carĭ vorŭ călĕtori pe linia ferată, sĕ calculeze a ajunge cu trenulŭ de diminéţă în 26 şi 27 Augustŭ a. c. la gara Homorodului, care este în depărtare de Făgăraşŭ cam 48 km., căcĭ la din contră, sosindŭ cu trenulŭ de séra, încuartirarea va fi nóptea împreunată cu greutăţĭ.

Totodată suntŭ rugaţĭ P. T. domnĭ participanţĭ, carĭ voescŭ sĕ li se comandeze trăsurĭ dela Homorodŭ la Făgăraşŭ, sĕ aviseze pe subscrişii.

Făgăraşŭ, în 5 Augustŭ 1889.

Iuliu Danŭ, adm. protop. **Ioanŭ Floria,** asesorŭ orfanalŭ.

Economiă.

Recolta şi vitele în Basarabia.

Din Basarbia ni-se scrie:

De multŭ nu s'a pomenitŭ aicĭ o secetă, ca în anulŭ acesta. Potŭ dice, că dela Pascĭ încóce n'a plouat mai de locŭ. Pămêntulŭ în urma acésta a crepatŭ mai de o palmă şi acéstă secetă se estinde şi în sudulŭ Rusiei până la Odessa şi mai departe. Recolta a fostŭ în urma acésta fórte slabă. Grânele, órdele, ovesele, sĕcările suntŭ atacate. Dela dece spice nu poţĭ sĕ găsescĭ douĕdecĭ de bóbe. Dér totŭ mai puteamŭ face ceva din recoltă, décă nu venia o stropitură de plóiă cam pe la amédĭ, care a duratŭ numai câte-va óre şi a fostŭ caldă, aşa că îndată s'au pălitŭ tóte bucatele de pe câmpŭ. Agricultorii din aceste părţĭ suntŭ desperaţĭ în urma acestei secete.

Economii de vite suferŭ asemenea fórte multŭ din causa secetei. Oile n'au lapte şi suntŭ slabe, ér nutreţŭ pentru ele nu se găsesce. Ordulŭ, sĕcara şi ovĕsulŭ, care se dă oilorŭ ca nutreţŭ, este aşa de micŭ, *încâtŭ nu se póte secera nicĭ cosi*, ci trebue sĕ fiă smulsŭ din pămênt cu mâna. In timpulŭ de faţă preţulŭ caşului dela oi este 20 copecĭ (cam 24 cr.) ocaua, pe când înainte caşulŭ celŭ mai ordinarŭ se vindea ocaua cu 30 de copecĭ. Vitele cornute, caii ca şi oile au ajunsŭ a fi fórte ieftine şi nu se mai caută. Unŭ proprietarŭ a vêndutŭ oi din cele mai alese cu 6 ruble părechia, carĭ anulŭ trecutŭ chiar s'au vêndutŭ cu 10 ruble părechia.

Din comitâtulŭ Treiscaune (Háromszék).

Amŭ fostŭ publicatŭ asupra recoltei şi pómelorŭ de acolo după foile unguresci scirea, că recolta e fórte slabă şi că póme nu suntŭ de locŭ. Aflămŭ acum din isvorŭ sigurŭ, că recolta este mai bună ca de mijlocŭ, ér pomii suntŭ încărcaţĭ de póme, mere, pere şi prune, nucĭ în abundanţă. Se plângŭ ómenii numai din causa urşilorŭ, carĭ s'au înmulţitŭ tare şi prăpădescŭ la vite mai în tótă diua.

*) Raportămŭ, că acuma se lucră la cărămidĭ, ântâia sută de mii e gata, şi acuma se continuă la a 2-a sută de mii de cărămidĭ pentru clădirea bisericei.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS".

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Cowes, 9 Augustŭ. La toastulŭ ducelui de Cambridge, rĕspunse împĕratulŭ germanŭ că va menţiné totdéuna tradiţiunile de bună tovărăşiă a ambelorŭ naţiunĭ. La prândulŭ festivŭ alŭ clubului escadrei yachturilorŭ toastă prinţulŭ de Wales pentru împĕratulŭ germanŭ dicêndŭ: Sperămŭ că marea armată germană, precum şi flota Britaniei vorŭ contribuì la susţinerea păcii lumei. Impĕratulŭ germanŭ dise: Germania posede o armată corĕspundĕtóre cerinţelorŭ sale; décă Anglia posede o flotă corĕspundĕtóre cerinţelorŭ sale, acésta se consideră de Europa ca unŭ factorŭ importantŭ pentru menţinerea păcii.

Berlinŭ, 9 Augustŭ. Vorbirile împĕratului germanŭ şi prinţului de Wales se apreţiéză ca manifestaţiunĭ de fórte mare însemnătate. —Nota Greciei privitóre la Creta produce uimire şi întêmpină desaprobare.

Parisŭ, 9 Augustŭ. Tribunalulŭ de statŭ a începutŭ pertractarea în contra lui Boulanger şi a soţilorŭ lui. Procurorulŭ generalŭ şĭ-a începutŭ vorbirea de acusaţiune, care se continuă adĭ.

Roma, 9 Augustŭ. Fostulŭ ministru-preşedinte Cairoli a muritŭ.

DIVERSE.

Unŭ trenŭ opritŭ de omidĭ. Unŭ trenŭ, care trecea pe o branşe a liniei Canadianŭ-Pacificŭ din America, în dilele din urmă fù opritŭ óre întregĭ de o cétă imensă de omidĭ cenuşii, carĭ se îndesau pe şinĭ. Rótele trenului călcau omidele cu sutele şi cu miile; cu tóte acestea era înzadarŭ. Lucrătorii, carĭ veniseră în ajutorŭ, ca sĕ le gonéscă, aruncară năsipŭ peste ele, însĕ fără succesŭ; după aceea încercară sĕ le măture cu ramurĭ de arborĭ. dér céta se sporia mereu. In fine a trenulŭ a trebuitŭ sĕ paseoe distanţa de 25 chilometri abia în 10 óre.

Uitucĭ. Multe se vorbescŭ despre uitucia ómenilorŭ învĕţaţĭ, dér ca întregŭ corpulŭ profesoralŭ alŭ unei universităţĭ sĕ sufere de slăbiciunea acésta, nu s'a mai pomenitŭ. Universitatea rusă din Odesa împlinia la 23 Iulie 25 de anĭ de când esistă. Toţĭ aşteptau sĕ se serbeze în acea di jubileulŭ de 25 anĭ. Mare fù însĕ mirarea cetăţenilorŭ şi a autorităţilorŭ, când vĕdură, că acéstă di trece în tótă liniştea. Cercetândŭ causa, aflară, că şi rectorulŭ şi senatulŭ, cu unŭ cuvêntŭ, toţĭ profesorii universităţii uitaseră cu totulŭ de jubileu!

Monumentŭ pentru 1870. In Wörths'a desvĕlitŭ la 6 Augustŭ monumentulŭ ridicatŭ pentru Bavarezii căduţĭ în lupta dela 6 Augustŭ 1870 cu Francezii. Din Bavaria şi din provinciile renane au fostŭ de faţă vr'o 250 reuniunĭ de soldaţĭ veteranĭ. Vorbirea festivă a ţinut'o loc. generalŭ Gropper din München. Monumentulŭ e făcutŭ din pétră şi metalŭ, de o frumseţă architectonică-plastică, care a făcutŭ o adêncă impresiune asupra celorŭ de faţă.

ULTIME SCIRĬ.

„Românulŭ", află că la congresulŭ literarŭ din Parisŭ societatea internaţională a alesŭ în unanimitate ca preşedinte pe d. V. Alecsandrescu-Ureche.

Grânele române au începutŭ a se urca din nou. După câtŭ află, „Românulŭ" mai mulţĭ comercianţĭ streinĭ şi mai cu sémă ruşĭ au sositŭ în Iaşĭ şi au începutŭ a face mai multe cumpĕrăturĭ.

La 1 Septemvre se vorŭ pune în vêndare la ţĕranĭ 31 moşii de ale statului românŭ, conformŭ legei pentru îmbunătăţirea stărei ţĕranului.

Manevrele generale ale armatei române s'au fixatŭ a se face la 20 Septemvre pe corpurĭ de armată, spune „Naţionalulŭ".

Rectificare. In foiletonulŭ de erĭ, colóna I, rêndulŭ 2 de susŭ, în locŭ de „tablă creată" sĕ se citéscă: tablă *cerată*.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 9 Augustŭ st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argintŭ românescŭ -	„	9.43	„	9.46
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.49	„	9.52
Lire turcescĭ - - -	„	10.70	„	10.75
Imperialĭ - - - -	„	9.70	„	9.75
Galbinĭ .	„	5.60	„	5.65
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	122.50	„	123.50
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 8 Augustŭ st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - -	99.90
Renta de hârtiă 5% - - - - - -	94.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	112.60
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	104.80
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104.80
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.80
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	138.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	127.25
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.90
Renta de argintŭ austriacă - - - -	85.05
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	109.90
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	139.—
Acţiunile băncei austro-ungare - -	908.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	319.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	305.—
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - -	5.69
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.51½
Mărcĭ 100 imp. germane - - - -	58.50
Londra 10 Livressterlinge - - - -	119.—

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Nr. 367—1889. 135,3—3

EDICTŬ.

George David Filipŭ Popa, gr. cat. din Vadŭ, de 9 anĭ părăsindu-șĭ femeia, pe *Maria Popa* gr. cat. din Vadŭ, și neaflându-i-se ubicațiunea, este provocatŭ prin acésta: ca în terminŭ de *unŭ anŭ* sĕ se presenteze înaintea forului matr. gr. cat. de I instanță alŭ Făgărașului, căcĭ în absența lui se va da cursŭ liberŭ procesului și i-se va pune din oficiu curatorŭ „ad actum“.

Dela presidiulŭ forului matr. del. de I instanță alŭ vicariatului Făgărașŭ.

Făgărașŭ, în 4 Augustŭ n. 1889.

Basiliu Rațiu,
vicarŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.—	8.—		
Budapesta	8.31	2.—	3.10	6.10
Szolnok	11.20	4.05	7.22	9.28
P. Ladány	2.22	5.46	5.52	11.38
Oradea-mare	4.18	7.01 / 7.11	8.46 / 9.18	1.51 / 2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.16	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.05	1.57	4.49
Huiedin		9.35	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Clușiu	11.02	10.35	5.26	6.56 / 7.15
Apahida	11.23			7.48
Ghiriș	12.44			9.13
Cucerdea	1.27			10.04
Uióra	1.34			10.12
Vințulŭ de susŭ	1.42			10.19
Aiud	2.07			10.45
Teiușŭ	2.26			11.34
Crăciunelŭ	3.11			12.11
Blașiu	3.24			12.29
Micăsasa	3.54			1.10
Copșa mică	4.09			1.30
Mediașŭ	4.39			2.14
Elisabetopole	5.11			2.54
Sighișóra	5.45			3.35
Hașfalĕu	6.12			4.07
Homorodŭ	7.32			5.54
Ágostonfalva	8.17			6.39
Apatia	8.37			7.13
Feldióra	9.06			7.45
Brașovŭ	9.45 / 1.55	5.32		8.32
Timișŭ	2.53	6.15		
Predealŭ	3.28	6.47		
Bucurescĭ	9.35	11.50		

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ acceleratŭ	Tren de persóne	Trenŭ mixt
Bucurescĭ		4.40	7.30	*)
Predealŭ		9.12	1.14	5.03
Timișŭ		9.41	1.45	6.22
Brașovŭ	—.— / 4.54	10.17	2.32 / 7.07	7.23
Feldióra	5.37		7.44	
Apața	6.15		8.09	
Ágostonfalva	6.43		8.29	
Homorodŭ	7.31		9.07	
Hașfaleu	9.09		10.34	
Sighișóra	9.33		10.46	
Elisabetopole	10.02		11.09	
Mediașŭ	11.04		11.35	
Copșa mică	11.24 / 11.39		12.19 / 11.59	
Micăsasa	11.57		12.15	
Blașiu	12.30		12.43	
Crăciunelŭ	12.45		12.55	
Teiușŭ	1.13		1.07	
Aiudŭ	2.18		2.11	
Vințulŭ de susŭ	2.48		2.33	
Uióra	2.56		2.40	
Cucerdea	3.14		2.46	
Ghirișŭ	4.01		3.27	
Apahida	5.28		4.47	
Clușiu	5.56 / 6.45	5.32	5.08	8.—
Nădășelŭ	7.06			8.36
Gîhrbău	7.22			9.02
Aghireșŭ	7.37	6.11		9.32
Stana	8.03			10.11
B. Huiedin	8.24	6.43		10.51
Ciucia	9.04	7.12		12.16
Bucia	9.20			12.50
Bratca	9.37			1.19
Rév	9.55	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.20	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04 / 11.19	8.42 / 8.47	10.50	4.03 / 4.47
P. Ladány	1.19	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.31	11.51	3.29	11.51
Budapesta	6.30	1.55	7.45	9.55
Viena	1.40	7.15	6.05	

*) Comunică numai în fiecare Vinerĭ.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenu omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.—	3.40
Budapesta		7.40	9.30
Szolnok		10.42	12.38
Aradŭ	2.17	3.53 / 4.29	5.36 / 6.06
Glogovațŭ	2.37	4.41	6.18
Gyorok	3.37	5.05	6.43
Paulișŭ	4.05	5.17	6.55
Radna-Lipova	4.27	5.38	7.14
Conop		6.05	7.46
Bĕrzava		6.23	7.57
Soborșinŭ		7.20	8.42
Zamŭ		7.55	9.11
Gurasad..		8.26	9.39
Ilia		8.47	9.55
Branicica		9.11	10.13
Deva		9.42	10.37
Simeria (Piski)		9.59	10.53
Crăștia		11.—	11.39
Șibotŭ		11.29	12.01
Vințulŭ de josŭ		12.02	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45
Teiușŭ	9.54	1.06	1.24

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiușŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32
Vințulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Șibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.03	5.47	
Deva	2.52	6.27	
Branicĭca	3.23	6.54	
Ilia	3.55	7.20	
Gurasada	4.08	7.32	
Zamŭ	4.44	8.03	
Soborșinŭ	5.30	8.38	
Bĕrzava	6.27	9.27	
Conopŭ	6.47	9.46	
Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35
Paulișu	7.43	10.34	6.01
Gyorok	7.59	10.50	6.44
Glogovaț	8.28	11.16	7.25
Aradŭ	8.42 / 9.20	11.30 / 12.05	7.44
Szolnok	2.22	5.10	
Budapesta	6.—	8.15	
Viena	1.40	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

Simeria	6.47	11.54
Streiu	7.40	12.37
Hațegŭ	8.51	1.28
Pui	10.02	2.23
Crivadia	11.02	3.11
Banița	11.50	3.53
Petroșenĭ	12.30	4.25

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.12	4.12
Aradulŭ nou	6.36	4.38
Németh-Ságh	7.01	5.01
Vinga	7.30	5.29
Orczifalva	7.55	5.47
Merczifalva	8.13	6.04
Timișóra	9.04	6.50

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.25	1.15
Merczifalva	7.19	2.04
Orczifalva	7.46	2.26
Vinga	8.15	2.56
Németh-Ságh	8.36	3.13
Aradulŭ nou	9.11	3.51
Aradŭ	9.27	4.05

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	9.33	4.19
Turda	9.54	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișŭ	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	6.05
Odorheiu	9.12

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	6.—
Sighișóra	8.56

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.30
Țagŭ-Budatelecŭ	7.27
Bistrița	11.—

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	3.—
Țagŭ-Budatelecŭ	6.49
Murĕșŭ-Ludoșŭ	9.35

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică		2.05	4.35
Șeica mare		2.38	5.05
Lómneșŭ		3.22	5.46
Ocna	8.—	3.46	6.17
Sibiiu	8.35	4.18	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu	2.30	9.10	9.50
Ocna	3.04	9.37	10.14
Lómneșŭ		10.05	10.40
Șeica mare		10.40	11.10
Copșa-mică		11.09	11.35

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.51	11.11	4.15
M.-Bogata	4.06	11.20	4.41
Iernutŭ	4.43	11.57	5.28
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.44
Mirașteu	5.21	12.36	6.08
Oșorheiu	5.40 / 6.—	12.55 / 4.58	6.27
Reghinul-săs.	7.35	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oșorheiu	6.45	10.— / 12.15	9.49 / 10.20
Mirașteu	7.05	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.28	12.58	11.02
Iernutŭ	7.50	1.19	11.23
M. Bogata	8.23	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.31	2.02	12.06
Cheța	9.12	2.18	12.22
Cucerdea	9.44	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.